

Beogradskie Novine

Br. 263.

BEOGRAD, utorak 25. septembra 1917.

Godina III.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 24. septembra.

Na svim bojištima položaj je neizmijenjen.

Načelnik glavnog stožera.

Razuci.

Kazaci su se u historiji rusko imperije često značajno isticali, pa i u sadašnjem velikom prevratnom dobu igraju važnu ulogu, tako da nije zrog malo se pozabavili njima. I oni su bili jedan od onih faktora, sa kojim je sporazum u svojim fantastičnim računima o pobedi vrlo rado računao. Odmah u početku ovoga svjetskoga rata pričao je n. pr. londonski „Times“ svojim lavovjernim čitaocima o nekih 30 milijuna Kazaka, koji će se kao bujica srušiti na Austro-Ugarsku i Njemačku, brišući sve pred sobom. Dalje je pričao londonski list, da su svi Kazaci radi boljeg prilagođavanja zemljistu zelenom bojom obojadisali svoje konje. A još mnogo prije početka rata naročito je francuska štampa bila prepuna uvijenih i tajanstvenih primjedaba o tome, kako Rusija raspolaze sa nebrojenim kazačkim masama, koje će jednoga dana pustiti na središnje vlasti u cilju da, sruši na sve strane užas, strah i trepet prikriju koncentraciju ruskih vojski. Ovo očekivanje u pogledu nekih svojih naročitih podviga Kazaci su ovom prilikom što toliko malo ispunili, kao i ranijih zatova što su ih vodili vladari iz doma Romanovih. Zato su oni svojom svirepošću, svojim pljačkama, svojom pustoši i svojim paljevnama teško okaliali čast ruske vojske, a učinili su čast svome štetu, koje je pravobitno značilo gotovo isto što i „aramija“.

Slično kao što su stari Rimljani svoje pogrančne pokrajine naseljavali starim vojnim veteranim, koji su u slučaju napada susjednih divljih plemena bili spremni da odmah zaustavite plug mačem, kao što je Austro-Ugarska dugi niz godina štitila svoje južne granice svojim graničarima, Kazaci još danas predstavljaju naročiti ratnički stalež, oni su potomci nomadskih plemena, naseljenih na ranijim granicama russkoga carstva, čiju su osobenost russki carevi sačuvali, dajući im naročite povlastice. Kazaci nisu neko nacionalno jedino-rodno rusko pleme, već su sastavljeni

I opet potopljeno 53.000 tona. — Bombardovana stanica u Galacu. — Poginuo letački poručnik Voss.

iz predstavnika raznih russkih narodnosti. Pravobitno bilo je, donskih, greben-skih, volskih, jajčkih i terečkih Kazaka, kojima su se docinje pridružili ukrajinski i zaparoški Kazaci. Medju Kazacima preovladuju mongolski i Mongolcima srodnii russki narodnosti elementi, ali su se u svoje vrijeme među njih uvrštili i mnogi pustolovi, ološ skupljen s koca i s konopca, bježunci i seljenici sa sviju strana. Kazačkom plemenu da je prvo vojničko obilježe Ivan Grozni, time što je donskim Kazacima 1570. godine dao prvu povelju, t. zv. „gramotu“, za kojom su se u toku nizale druge povlastice i privilegije. No bilo je upornih borbi i velikih teškoča dok je od Kazaka, načinjena koliko toliko jednorodna trupa. Tako je redovna russka vojska 1775. godine bila prinudjena da formalno desetkuje Zaparošce, tako da su ih tek triaest godina docinje pod imenom Crnomoraca opet mogli upotrijebiti u borbi protiv Turaka.

Ako se Kazaci u ratovima što ih je vodila russka imperija nijesu nikada bogzna koliko odlikovali, to su se tim korisniji pokazali u unutrašnjosti države, pa je njih vremenom postala neka vrsta pretorijanske garde romanovskih careva, koja je činila sjajnih usluga prilikom ugušivanja republikanskih pokreća. Kazački odred koji je učinio mašču nagajkom, tjerajući i mlađe pred sobom buntovnike, tipično je ovjekovječena u čuvenoj „U Varšavi vlasti mir“, a ko zna, da li bi Nikoli II. 1905. godine pošlo za rukom, da takva nova potvrda nije potrebna.

Očigledno Kerenkij i drugovi počeli su u njih polagane sade, kada su Kerenkij i drugovi zbacili dom Romanovih sa prijestola. Izgleda, da su po svoj prilici Kazaci predhodno uklonjeni iz bliže okoline imperatorove. Docnije se govorilo, kako su se Kazaci izjasnili protiv prevrata, no da su se najzad pokorili sili okolnosti. Kerenkij u više se maha služio Kazacima radi ugušivanja nemira u Petrogradu, ali slabo da oni predstavljaju pouzdan oslonac za nove petrogradske vlastodršce. Ovo se naročito može vidjeti po tome, što je Kornilov, prije no što će podići oružje na Kerenkoga, za-mijenio čete petrogradske posade Ka-

zacima i drugom „nepouzdanim ko-njicom“.

Kerenkij je učinio griešku, što je, pod pritiskom vojničkog i radničkog savjeta ukonu stare kazačke privilegije, što je Kazake žestoko ozlojedilo protiv privremene vlade. U njihovo ime podigao je glas kazački hetman Kaledjin, koji je u roku od samo nekoliko nedjelja postigao skoro toliku popularnost, kao nekada čaveni Mapepa. Da li se Kaledjin bio priključio otvoreno Kornilovu ili je prema okušanim prinjerima željeo podići ustank na svoj račun, do sada se još nije moglo jasno utvrditi. Svakako je Kerenkij naredio, da se protiv Kaledjina podigne optužba; prema poluzvaničnim vijestima iz Petrograda predstavnici radničkog i vojničkog savjeta sada pregovaraju sa zastupnikom Kaledjinom, hetmanom Božajevskim. Pregovori se prvenstveno vode oko pitanja da li Kaledjin ima da izadi pred sud ili ne. Kazaci traže da u tom slučaju na sudu bude i njihovih predstavnika. Kada je traženo da kazačka sancijska uprava izjavlji, da Kazaci ostaju vjerni, prešao je Božajevski preko toga zahvaljujući na dnevni red, izjavljujući da takva nova potvrda nije potrebna.

Očigledno Kerenkij i drugovi počeli su u njih polagane sade, kada su Kerenkij i drugovi zbacili dom Romanovih sa prijestola. Izgleda, da su po svoj prilici Kazaci predhodno uklonjeni iz bliže okoline imperatorove. Docnije se govorilo, kako su se Kazaci izjasnili protiv prevrata, no da su se najzad pokorili sili okolnosti. Kerenkij u više se maha služio Kazacima radi ugušivanja nemira u Petrogradu, ali slabo da oni predstavljaju pouzdan oslonac za nove petrogradske vlastodršce. Ovo se naročito može vidjeti po tome, što je Kornilov, prije no što će podići oružje na Kerenkoga, za-mijenio čete petrogradske posade Ka-

zacima i drugom „nepouzdanim ko-njicom“. Načelnik, naoružanja i prihvatanja ugovora o međunarodnom obraničkom sudu. Još nikad u evropskoj istoriji nije tako govorila jedna tako priznata jaka sila. To je govor novog duha, koji će u budućem vladati u prilikama država, ako to budu želili narodi četvornog saveza.

Predistorija odgovora.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Haag, 24. septembra. O predistoriji odgovora središnjih vlasti javila „Daily Telegraph“, da je sadržina odgovora bila već u slijedu. Vatikanu poznata, ali je smatrana kao nezadovoljavajuća. Papa je zamolio, da se odgovor dopuni u izvjesnim tačkama, što je i učinjeno, te je tako odgovor papu zadovoljio.

Izgledi za mir.

Kb. Stockholm, 24. septembra. „Svenska Dagbladet“ smatra odgovor Njemačke na papinsku notu kao napredak u pravcu mira. Za svenjence će ton njemačke note slabo biti prijatan, naročito ukazivanje na mirovnu rezoluciju Reichstaga. I kod sporazumnih sila se opaža napredak. „Times“ i „Temp“, koji su do sad oštro nalaživali volju za rat, vele sad, da će izgledi za opste raspravljanje o miru postati jači, ako se Njemačka konačno odrekne Belgije.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Berlin, 24. septembra. „Deutsche Tagesszeitung“ potvrđuje vijest o krunskom savjetu, koji je Belgiju zaključio u smislu Kuhlmanna. List dodaje: Svi govorici su tražili povraćaj kolonija. Vjesti, da danijes donijeli nikakve odluke odnosno Belgije, imaju se tako razumjeli, da formalno nije donijeti zaključak. Ali odluka je faktično donijeta.

Nova potapljanja.

Ponovo potopljeno 53.000 tona.

Kb. Berlin, 24. septembra. Wolfov ured javlja: Novi uspisi podmornica: ravnjo 53.000 brutto registrovanih tona, medju njima depokom kreati engleski parni brod „Clan Bergusan“ (4808 tona), „Brodebat“ (5646 tona) i „Hundbridge“ (5424 tone). U Sredozemnom moru uništeni su mnogobrojni transporti za južnu Francusku i sjevernu Italiju, medju njima naoružani američki parni brod „Wilmore“ sa 7000 tona uglja, 1000 tona ulja i 12 lokomotiva, naoružani engleski parni brod „Chulmlich“ (4911 tona), naoružani talijanski parni brod „Ansonia“ (1488 tona), oba posljednja sa ukupno 8500 tona uglja; naoružani francuski parni brod „Admiral Kerseint“ (5570 tona) sa dragocjenim to-

Babić. Slike u bojama izradjene kamenotiskom Zemaljske tiskare u Zagrebu. Uvezano. Za članove K 2.50. — 4. Kraljević Marko. Narodne pjesme za omladinu. Ilustrovan Ljubomir Babić. Slike u bojama izradjene kamenotiskom Zemaljske tiskare u Zagrebu. Uvezano. Za članove K 2.50 — Kujžarska cijena K 3.

5. Lukša s Orsana: Jakobinka. Drama u 3 čina o propasti dubrovačke republike. Prikazivano u Kr. zen. kazalištu u Zagrebu. Broširano. Za članove K 1. — Kujžarska cijena K 1.50. Uvez u platnu K 1.

6. Homerova: Odiseja. Preveo T. Maretić. Treće izdanje. Str. 324. Broširano. Za članove K 3. — Knjižarska cijena K 4. Uvez u platnu K 1.

7. Platon: Obrana Sokratova i Fedon. Preveo i protumačio Koloman Rac. Str. 184. Broširano. Za članove K 1.50. — Kujžarska cijena K 2. — Uvez u platnu K 1.

8. Platon: Protagora. Preveo i protumačio Koloman Rac. Str. 112. Broširano. Za članove K 1.50. — Kujžarska cijena K 2. — Uvez u platnu K 1.

9. Antologija stare lirike grčke. Priredio Koloman Rac. Prijevod svih lirskih pjesnika grčkih od najstarijih vremena do aleksandritskoga doba. S uvodom: Razvijat lirskoga pjesništva u starijim Grga. Str. 278. Broširano. Za članove K 4. — Knjižarska cijena K 5. (Uvezanih primjeraka nema!)

10. Ema Božičević: Čarobni svijet. Priče za mladež. Ilustrovan Ljubomir

Izaze: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beograd i u krajevima raspodjeljivani od c. i kr. Žeta za bojne i sljedne godine. 6 balera
U Hrvatsko-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od... 10 balera
Izvaz ovog podruba po cijeni od... 12 balera

Mjesečna preplata:

U Beograd i u krajevima raspodjeljivani od c. i kr. Žeta za bojne i sljedne godine. 250
U Hrvatsko-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji 250
Ustalica krajevima Austro-ugarske monarhije 300
U Inozemstvu 400

Oglas po cijenom.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje preplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihaila ul. broj 38. Telefon broj 245.

Godina III.

Ruski haos.

General Ruskij neće da primi glavno zapovjedništvo.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 24. septembra.

Prema petrogradskim listovima general Ruskij je odbio ponudu da prima glavno zapovjedništvo na sjevernom frontu iz zdravstvenih razloga.

U Petrogradu se boje pregovora za mir.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 24. septembra.

Kako petrogradski brzovoj uvedjavaju, vijesti o pregovorima za mir izazvale su u Rusiji strahovanje, jer svuda vlast opste uvjerenje, da se mir može ostvariti samo o trošku revolucionarne demokracije.

Talijanske žalbe na Ameriku zbog naklonosti Monarhiji.

(Naročiti brzovoj „Beogradskih Novina“)

Lugano, 24. septembra.

„Corriere della Sera“ se žali, što se Amerika oruža samo protiv Njemačke, a monarhijini ne prihvataju. U Americi je samo Roosevelt istakao potrebu uništenja monarhije. Izgleda, da Amerika hoće samo Francuskoj i Engleskoj da pomognе. Ali nekoliko američkih brigada i nekoliko hiljada američkih letjelica bilo bi tako isto u Italiji od velike koristi.

Neograničeni podmornički rat.

Potopljen engleski razarač.

Kb. London, 24. septembra.

Admiralitet javlja: Na ulazu u kanal je torpedovala njemačka podmornica jedan engleski torpedski razarač i potopila ga. Spašeno je 50 ljudi posade.

Najnovije brzovjene vijesti.

Poginuo sin generala Ludendorffia.

Kb. Ženeva, 24. septembra.

„Echo de Paris“ javlja: 19-godишnji sin generala Ludendorffia poginuo je na frontu.

Mali gazda.

Indijski napisao Rabindranath Tagore.

Kad je Raicharan navršio dvanaest godina, dospio je u kuću nekog urođeničkog činovnika. Bio je članom iste kaste kao i njegov gospodar i kad se ovomu za nekoliko godina rodio sin, povjerio je Raicharanu zadaću, da pazi na dijete i da se s njim igra. Raicharan nije mogao ništa bolje da poželi. Obdan se i obnož s najvećom revnoscu trišio, da udovolji mnogim svojim stinim dužnostima, bio je jednak rovan kao i savjestan, te živilo samo za povjerenju mu dijete, za svog malog gospodara, kako ga je nazivao, te se ponosio, da je dijete lijepo raslo i napredovalo.

Vrijeme je odmicalo i dječarac je već prohodao, te počeo ponosno trčati.

Jednog dana, kad je kisno doba bilo, doduše već prošlo, ali je rijeka još uvisje bila visoka te bijesno derala. Trčkarao je dječarac, borući cvijeće obalom rijeke, kad se odjedare pohrskljuo i nestao u valovima. Raicharan popodne vrtoglavica, eijeli mu se svijet vrtio pred očima. Pošto se teškom mukom sabrao, udario je u plač, počeо lza svega glasa vikati i dozivati dječarca. Cijele sate trčao je obalom rijeke, kad se odjedare pohrskljuo i nestao u valovima. Raicharan popodne vrtoglavica, eijeli mu se svijet vrtio pred očima. Pošto se teškom mukom sabrao, udario je u plač, počeо lza svega glasa vikati i dozivati dječarca. Cijele sate trčao je obalom rijeke, kad se odjedare pohrskljuo i nestao u valovima. Raicharan popodne vrtoglavica, eijeli mu se svijet vrtio pred očima. Pošto se teškom mukom sabrao, udario je u plač, počeо lza svega glasa vikati i dozivati dječarca. Cijele sate trčao je obalom rijeke, kad se odjedare pohrskljuo i nestao u valovima. Raicharan popodne vrtoglavica, eijeli mu se svijet vrtio pred očima. Pošto se teškom

ješta, i tako su za to saznali i oružnici, koji su preslušali Kosanu i nakon dajeg ispitivanja doznali sve šta je na stvari. I dijele je nadjeno i saranjenonako kako treba. Kosana je, naravno, napšena, i sad će da odgovara sudu za ovo svoje nedjelo. A sramota joj je samo povećana. Eto, ništa se ne da sakriti, zato je najbolje živjeti u poštenju i po volji Božjoj.

Odbjegao dječak.

Javljuju nam iz Gornjeg Milanovaca, da je u selu Ostri pred nekim 20 dana od kuće svojih roditelja Dimitrije i Kosane Miladinović odbjegao 10-godišnjem Stanimir Miladinović, i da se sve do danas nije povratio. Dječak je malen (visok 98 centimetara), malih uštiju, crnih očiju, obučen jedino u košulju i hlače, sa srpskom kapom na glavi. Ko o njemu šta željnade, neka javi c. i k. okružnom zapovjedništvu u Gornji Milanovac ili zabrinutim roditeljima Dimitrije i Kosani Miladinović u selo Ostru. Oni će mu biti veoma blagodarni.

Požar.

Javljuju nam iz Gornjeg Milanovaca, da je 11. septembra u opštini Semendraš na brdu Ilijak nastalo požar, kojom je prigodom izgorjela trava na brdskoj livadi u površini od 3 do 4 jutra. Požar je ugašen od okolišnog stanovništva.

Vuci.

U selu Latinci, opština Boljkovec, srez ruđnički, pojavljivali se zadnjih dana sve više vuci, koji su dopirali i do samih kuća, vrebajući na mastan zalogaj. Tako su u noći od 8. na 9. o. m. rastrgali posjedniku Dobrivoju Sariću 10 ovaca. Iste noći poždri su vuci, za kojima je oružništvo već preduzelo hajku, seljakinji Stameni Sarić dvije ovce.

Ubijstvo.

Pišu nam iz Oسانice, da je u noći od 2. na 3. o. m. nadjen pred svojom kućom mrtav, ubijen iz puške 38-godišnjem seljak Pavle Maraš iz Goseva, opština Slatare. Povedenom istragom ustanovilo se, da su ubijstvo izvršili Stevan Komatinia iz Živalice i Tiofil Makojević iz Potoca. Oni su te noći došli pred kuću Pavla Maraša i pozvali ga, da izadje napolje, jer da mu imadu saopštiti važnih stvari. Pavle, ne sluteći ništa zla, izšao iz kuće, no čim se pojavio na pragu, plane puške i Pavle za uvjek zaklopi svoje oči. Još se nezna, da li su razbojnički ovaj čin počinili iz koristoljubija ili možda iz kakve osvete, nagovoreni ili plaćeni od drugoga. Istraga, koja se bezobzirno provodi, iznijeće i to na vidjelo. Ubice su pogjele, ali imale nade, da će biti ubrzo uhvaćene i pređane u ruke pravdi, jer im se već ušlo u trag.

Harakiri 90-godišnjeg starca.

Pišu nam iz Sjenice: Susjedi su 90-godišnjem starcu Boje Vojnoviću iz Sjenice već dulje vremena opažali, da je starac malo sušud. Na njemu su se ne rijetko opažali znakovi ljudila, jer je starac govorio razne gluposti. No susjedi nijesu tome obraćali nikakve pažnje, držeći da je starca pamet ostavila zbog starosti, pa da tome nema nikakve pomoći.

— Svaki starac po kraj svoga života postaje i opet ko dijetel gorovili ljudi i išli dalje za svojim poslom.

Starac međutim ostavljen sam sebi, jednoga dana — 9. o. m. — i opet valjda u nastupu svoga ludila, uzeo veliki kuhinjski nož i udario se njime u trbuš sive dotle, dok nije bez svijesti pao na tlo. Ukučani ga tako našli i pruživši mu kako su znali prvu pomoć optremlili ga u bolnicu. Ondje se ustanovilo, da se starac sedam puta ubio u trbuš, da su ozlijede vrlo teške naruči, i da od njih po svoj prilici neće starac neće preboljeti.

Čedomorka.

Javljuju nam iz Novog Pazara o teškom zločinu jedne žene, koja je, da sakrije pred svjetom sramotu, koju je nanijela imenu svoga muža, umorila svoje vlastito čedo, što ga je pred nekim dan rodila kao plod grijescnog svoga saobraćaja sa tujim muževima. Ta se žena zove Ruža Svićević iz Milošdola.

Stara je 35 godina, a udata za Vukota Svićevića, koji se već pet godina ne nalazi kod kuće, služeći podjednako u vojsci. I nju su susjedi opominjali da ne čini sramote svome mužu, pa da prestane sa pokvarenim životom, koji je već svakome upadao u oči. No Ruža nije htjela poslušati, pa se tako u brzo pokazali plodovi tog nepoštenoga života. Ruža zatrudnila i pred nekim dan rodila živo muško čedo. Čim se dijete rodilo, ugušila ga nemati i potajno zakopala. Međutim se i ovo pročulo po selu, pa tako za to nečovječansko djelo doznađe i oružnici, koji povede istragu i Ružu zatvorile. Ruža je tvrdila da je dijete došlo mrtvo na svijet. Prijegledom umorenoga čeda utvrdilo se, da to nije istina, nego da je dijete donešeno i rodjeno živo te da bi bilo moglo živjeti. Sad je konačno moral i Ruža da priznade svoj zločin, plaćući i kajući se — prekasno. Predana je sudu, da joj sudi.

Grahežno ubijstvo.

Javljuju nam iz Oasanice 5. o. m., da se u noći od 25. na 26. avgusta zabilo teško zločinstvo, kome je žrtvom pala jedna 16-godišnja djevojka. Te su noći došli pred kuću seljaka Jovana Komatinia iz Živalice, opština Sopotčani, nepoznati zlikovci i provalili u njegovu

zvanične objave.

OBJAVA

odnosno naredbom ces. i kralj. vojne glavne gubernije u Srbiji, odj. 13. br. 14.002 od 1917. naredbom ještěno pri upotrebi električne struje za osvjetljenje prostorija građanskog stanovništva.

Utorak

Opšta nužnost, da se štedi svim obrtnim materijalom, izazvana je potrebu, da se i u Beogradu uvedu ograničenja u pogledu potrošnje električne struje u slično omisu po ostalim gradovima kopna u sadašnjosti.

S toga se naredjuje:

I.
Za radnje, gospodarstvo, kavane i zabavne lokale.

Zabranjeno je do dalje naredbe svako povećanje kapaciteta i novo vezivanje električnog osvjetljenja. Ni je dozvoljeno osvjetljenje za reklamu niti pretjerano osvjetljenje izloga.

Vrijeme, dokle se u opšte smije upotrebiti električno osvjetljenje, ustanovljava se ovako:

Za radnje do 7 sati uveče, za gospodarstvo do 10 sati uveče, za kavane i zabavne lokale do 11 sati uveče. Izuzetak čine u ovome „Grand Hotel“ i „Hotel Balkan“, koji služe za odsjedanje časnika i kojima se dozvoljava gorivo električne svjetlosti do 12 sati noću.

Zabranjeno je obilježavanje ovih odredaba spuštanjem rota, zavjesa itd. koje bi s polja skrivale električnu svjetlost poslije određenog doba.

Ako se pojavi nužda za osvjetljenje rečenih prostorija poslije ustanovljenog vremena, onda se imaju za to upotrebiti petrolejske lampe ili svijeće.

Ovim se odredbama ni u koliko ne mijenjam odredbe o zatvaranju javnih radnja.

II.
Za stanove.

U svakoj sobi, u kojoj se stanuje, smiju samo maksimalno da gori sijalice u ukupnoj jačini od 50 normalnih svijeća.

Više od dvije sobe istoga stana ne smiju u isto doba biti osvjetljene.

U sporednim odjeljnjima, kao kuhinjama, kupatilima, predsobljima, kućnicima, smije električna svjetlost da gori samo za vrijeme faktičnog bavljenja dočasnih lica u istima.

Lica, koja imaju električne aparate za kuhanje, grijanje, glačanje i t. d. i koja se istima služe, imaju, u koliko to već nisu učinili, da prijave te aparate električnom postrojenju najdalje do 1. oktobra o. g.

Neprijavljeni aparati će se zaplijeniti a osim toga sopstvenici redarstveno kaznititi.

Poslije 11 sati uveče ne smije da gori električna struja u stanovima.

III.
Neispunjavanje ovih odredaba kaznico se najvećom dozvoljenom kaznom u novcu i zatvorenim.

Ova objava stupa u krijeput odmah po njezinom obnarodovanju. C. i k. vojna glavna gubernija u Srbiji.

C. i k. okružno zapovjedništvo Beograd. grad.

OBJAVA.

Razrez neposrednog poreza i sveshtenikog bira za četvrtu tromjesečje god. 1915. i za godinu 1916. i 1917. za grad Beograd po komisijama za razrezivanje poreza je dovršen i sada se pristupa ubiranju odmjerene poreza i bira. Svaki poreski obveznik dobit će putem opšteg jednog poreskog knjižicu, iz koje će biti vidljivo koliko ima poreza da platiti. Samo ona poreska knjižica ima vrijednost, koja je potpisana po zastupniku era.

5.(2). M. Rođdževicova: Dewajtis. Društveni roman. K 2,40 vez. K 3,40. Umjetničko pero Marye Rođdževicove prikazuje nam momenat savremenoga života u Litvi. Temeljna je značajka tog života borba za opstanak i o svaku grupu domovinske zemlje i u tomu se razvija sukob među braćom po krv, ali ne po osjećaju. Ovaj je sukob sadržaj romana, u kojem glavni junak, Marko Czertwan, dři svojom energijom i ustrajnošću ostaje konačno pobednikom, da onda i sam sagnje svoju gordu glavu pred Irenom Orwidowom, ljubom sjemom. Sve je to opisano u tisuću dirljivih prizora i epizoda takovom ljubavju i toplinom, koja pozlaćuje 388 stranica vanrednoga romana i ostavlja ga u trajnoj, lijepoj uspomeni.

6. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

7. Selma Lagerlöf: Pastorovo zlato. Roman lijepe djevojke. K 1,20 vez. K 2,20. Ovim vanredno nejzinim, intimno pisanim romanom upoznajemo naše čitatelje s proslavljenom švedskom pjesnikinjom Selmom Lagerlöf. Ovim nas romanom prenosi u davno doba i dalek sjeverni kraj, da nam topim i pridušenim glasom isprijeđe jedan zločin i njegovu kaznu, i povijest jedne neštrene ljubavi. Ova se knjiga čita na dušu i sumi sobom preporuča; već srušeno ime velike spisateljice jamči za vrijednost romana. Tajnoviost, kojom je prekriveno pričanje, drži u napetosti čitatelja sve do kraja.

8. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

9. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

10. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

11. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

12. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

13. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

14. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

15. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

16. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

17. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,20. Nešto novo u hrvatskoj književnosti! Konec u Americi i književnost im je različna od naše; oni pišu tek za to da se zabave. Tako nastaju njihove malene, značajne, sočne pričevi, kojih izbor donosi ova knjiga. Svaka je pričevi nešto nova i posebno, te rješava slijedno svoju zadaću — da nas zabavi. Prevod je ovih pričevi poznati hrvatski romanopisac dr. Milan Kovačević.

18. Dr. M. Kovačević: Američke pričevi. K 1,20 vez. K 2,

CIJENE OGLASIMA:

Osnalna jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog stamparskog retka (70 mm široko) staje . . . . Kruna 4
Mali oglasnici Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

ZUBNI-ATELJE
J. SIDVERCA

DIPLOMIRANI DENTIST

Beograd, Kralj Milana ul. 57,
specijalista za vještakove zube
u zlatu i katučku po najboljoj
američkoj metodi. Izrada solida. Materijal najbolji
kakoće. Prima od 8—12
1—2—6 sati po podne.

941

Pod kriju

soba I kujna sa ulice u Kosmajskoj br. 44 podesno za
dučan manje zanatskih radnja. Upitati u Prizenskoj br. 11.
33004-4

TRAZIM

Ujepo namještenu sobu, zasebni ulazom, u blizini hotela
Bristol. Ponude pismom na
"Beogradske Novine", pod
znakom Berlin 5374

33030-4

Soba sa namještajem
i električnim osvjetljenjem, u
centru varoši izdaje se. Bliza
obaveštenja u K. u. k. Tabak
tržištu (Terazije 35). Kralja Mi-
lana ulica.

33029-4

IZDAJE SE

zasebanuču pod zakup odmah,
sa četiri odjeljenja u blizini Gu-
vernmana. Javiti se Posla-
nika 27.

33001-4

Razno.

Traži se dobra kuharica
pored drugog mladićeg, da po-
maze u kući. Upitati u Delijskoj
ulici No. 4.

33019-3

Klavir III Pianino
traži se pod nazaj. — Ponude
prijaviti u knez Miletinov ulici
No. 51.

33024-3

Pozivaju se

nije imenovanica, koja se
do sada nisu mogla pronaći,
da se što prije jave Žorki P.
Spasović u Sabac, radi pri-
jema novca i to: Porodica
Cvetka Petrovića.

33057-2

Manju kasu
dobro očuvanu, ima na pro-
daju u Budimskoj ulici br. 11.

32988-2

NA PRODAJU
2 kreveta sa visokim naslo-
nom polovinom, u Bitoljskoj ul.
br. 17. Videti se može od 12
do 1 sata svaki dan.

33006-2

Jedna velika bačva

veoma jaka, prodaje se. Upli-
tati u Retarskoj ulici 24.

33002-2

Na prodaju:

Jedno veoma bogato zemljiste
oko 35 hektara u najbogatijem
okrugu Srbije, na istome se na-
fazi jedan veliki Ringofen sa
svima potrebnim mašinerijama
šupe, magazinom i potrebnim stan-
ovima. Telefoni se nalazi jedan
izvor sa odličnom vodom i
velikim rezervoarom, odmah
uz vrlo povoljniju cijenu na
prodaju. — Javiti se u ad-
ministraciji ovoga lista pod Pr.
rođno. 635. Agenti isključeni.

33020-2

Korespondencija.

Umoljava se svaki onaj, na-
ročito drugovi i prijatelji, koji
bi ma šta znali o mom sinovu
Pavlu Milanoviću, vojniku

I. čete, I. bataljona, XI. puča

sumadijske divizije, da isto
dostavi na adresu: Draga Andre
Milanović, Natalci, — Rača, —
Kragujevac.

32978-8

Jovanu Preoviću, Gene-
va. Molim izvještite me, da li je
ziv joj brat Bogić Uro-
šević iz Donje Trepeče, reza
Jubilejskog, okruga rudičkog,
vojnici 2. čete, 3. bataljona,

X. puča, poziva sumadijske
divizije. Pitao brat Miloš Uro-
šević, sa familijom, koja je
zdrava.

32951-8

Stanovi.

STAN ŽA IZDAVANJE
izdaje se jedan stan sa 5 so-
ba i ostalim udobnostima u
kući na velikom trgu broj 23,
na gornjem spratu, gdje je
kafana požarna kasina. Za cje-
nu i uslove obratiti se kod
Franca Čil-a, Timara, u isto
zgradu, na Svetozara Švabica
ked firme Marica i Riznica.

32993-4

OVDAŠNI DUGOGODISNIJI

Graver Goldstein

Prima radove za graviranje i sve vrste poslova, to struke.

U zgradi zlatara Maxa Berlinera,

Knez Mihajlova ul. 1. do apoteke Delini.

911

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad.

Br. 36782-1917.

Objava.

Nepoznati naslijednici lika udova Pavla Malovića iz Be-
ograda, Zadrugarska ulica br. 28, traže se u roku od jedne godi-
ne prijaviti kod ovoga suda, jer će se tada zaostavština bez
obzira na njihova potraživanja raspaviti.

Ujedno imaju ostavinski vjerovnici svoja potraživanja
do 31. oktobra 1917. kod ovoga suda prijaviti, ili toga dana
prije podne u 9 sati ovome sudu predstati, jer će se tada
ostavština bez obzira na njihova potraživanja raspaviti.

Beograd, 21. septembra 1917.
Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva
Beograd-grad.

905

Apotekar Kedrović, iz Kruševca

izvještava svoje prijatelje i po-
znanike, da se 23. IX. 1917. go-
dine vjenčao u vaznesenskoj
crkvi u Beogradu sa gdjom Da-
nom, udovom pokojnog Dr. J.
Andjelkovića.

33015

ŠEGRT iz bolje kuće
potreban je
Knjižari „Napredak“
Beograd, Knez Mihajlova 9.

920

RADIONICA ZA PARNO FARBANJE I CIŠĆENJE

BEograd G. FIŠERA BEograd

Knežev Spomenik

prima na bojudisanje i čišćenje ženska, muška i dječja

odjeća. Preporučuje se p. g. trgovcima za bojudisanje što-
fova, platna, filova i t. d. Cijena umjerena, izradba okusna.

Stampom car. i kralj. gubernijske

čam parle u Beogradu.

33012

Osmla jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera

Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . . 40 helera

Bilješke: Petina jednog stamparskog retka (70 mm široko) staje . . . . Kruna 4

Mali oglasnici Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

33004-4

Objava.

Glasom navoda Beogradske Ekspoziture njemačko-sa-

srpsko-ugarske vjerovnike za jugo-istočne

okupljane krajeve, nestalo je iz posjeda dole imenovanih po

centrali zastupani firmi 13 mjeseci sljedećeg sadržaja:

1. Iz posjeda firme Hermanna Polaka sinovi, sljedeća

mjenica:

"Wien, den 13. April 1912. Pr. K. 967'05. Am

13. September 1912 zahlen Sie gegen diesen Prima-

Wechsel an die Ordre Herm. Pollacks Söhne die Summe

von Kronen Neuhundertsechzigseksten und 05/100 den

Wert in Waren und stellen ihm auf Rechnung lt. Bericht

A. Kibl, m. p. Herrn Damjan L. Marković u Belgrad.

Damjan L. Marković, m. p. (auf Rückseite): Für uns an

die Ordre der k. k. priv. Oesterr. Creditanstalt F. H.

u. G. Wert in Rechnung. Hermann Pollaks Sohn, m. p."

2. Iz posjeda firme E. Heitetsch & Comp. sljedeća mjenica:

"Wien, den 15. Mai 1912. Per. K. 592'83. Am

30. September 1912 a. St. zahlen Sie gegen diesen Prima-

Wechsel an die Ordre der Herren E. Heitetsch & Co.

die Summe von Kronen Fünfhundertneunzigzwei auch

83/100 Heller den Wert in Waren und stellen auf Rechnung lt. Bericht

E. Heitetsch & Co., m. p. Herrn Damjan L. Marković

Belgrad. Zahbar in Belgrad. Zahbar in Belgrad. Zahbar in Belgrad.

Damjan L. Marković, m. p. (auf Rückseite): Für uns an

die Ordre der k. k. priv. Oesterr. Creditanstalt F. H.

u. G. Wert in Rechnung. Herm. Pollaks Sohn, m. p."

3. Iz posjeda firme Hermann Pollaks Söhne sljedeća mjenica:

"Wien, den 13. April 1912. Pr. K. 1073'40. Am

13. Oktober 1912 zahlen Sie gegen diesen Prima-

Wechsel an die Ordre Herm. Pollaks Söhne die Summe

von Kronen Tausendsébenzigdraci, 04/100, den Wert in

Waren und stellen ihm auf Rechnung lt. Bericht A. Kibl,

m. p. Herrn Damjan L. Marković, Belgrad. — Damjan L. Marković, m. p. (auf Rückseite): Für uns an

die Ordre der k. k. priv. Oesterr. Creditanstalt F. H.

u. G. Wert in Rechnung. Herm. Pollaks Sohn, m. p."

4. Iz posjeda firme Maks Hausel & Sohne sljedeća mjenica:

"Wien, 4. Junij 1912. Für K. 631 10/100 Ultimo

Oktobra 1912 a. St. zahlen Sie gegen diesen Prima-

Wechsel an die Ordre der Herren M. Hausel & Söhne

die Summe von Kronen Vierhundertachtigseksten und 02/100 den

Wert in Waren und stellen ihm auf Rechnung laut Bericht

M. Hausel & Söhne, Gesellschaft m. b. H. Aug. Hansel,

m. p. — ppa. E. Hierner, m. p. Herrn Damjan L. Marković

Belgrad, Zahbar in Belgrad. Angenommen: Damjan L. Marković, m. p."

5. Iz posjeda firme Noe Stross sljedeća mjenica:

"Belgrad, den 31. August 1912. Pr. K. 486'02. Am